This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

https://books.google.com

J 73

PRVE PJESME

FRANJE ĆIRAKI-A.

Est deus in nobis agitante calescimus illo.

Ovid.

Dobiva se u knjižari Lav. Hartmána

u Zagrebu.

Digitized by Google

J 73

J 73

Slovanská knihovna

SLOVANSKÁ KNIHOVNA

3186219463

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

PRVE PJESME

FRANJE ĆIRAKI-A.

119397

Est deus in nobis agitante calescimus illo.

Ovid.

Dobiva se u knjižari Lav. Hartmána

u Zagrebu.

Digitized by Google

J 73

U ZAGREBU.

TISKOM LAV. HARTMÁNA I DRUŽBE.

1871.

119397

Digitized by Google

PRESVIETLOMU GOSPODINU

GROFU

JULIJU JANKOVIĆU

Daruvarskom,

posvećuje u znak zahvalnosti i osobitoga štovanja ovaj mali svoj trud.

Pjesnik.

*

Digitized by Google

Digitized by Google

Predgovor.

Predajem u ruke obćinstvu zbirku prvih mojih pjesamâ, stranom već tiskanih u „Viencu“ stranom još netiskanih. Molim, da blagim okom izvoli prosuditi mali moj posao, koga sam osobito krasnomu našemu spolu, čitateljicam Hrvaticam namienio. Naći će unj Hrvatica mnogi liepi sanak, što sam ga prosnivao, mnogu liepu, svetu želju, koja mi srce uzrujala, pa desi li se, da sam joj ugodio, — evo me sretna i zadovoljna.

Nemogu, da mimoidem, koliko u tom poslu zahvaliti imam slavnomu našem

Digitized by Google

pjesniku, dici lirike naše, gosp. **Ivanu Trnskomu**, koji mi je uvjek i savjetom i izpravkom dobrostivo na ruku išao, te nukanjem i prijateljskim zagovorom na rad me pobudjivao. Od mene mu srdačna iskrena hvala.

U Zagreba 20. Siečnja 1871.

Franjo Cirakki.

Digitized by Google

SITNE PJESME.

(U „Viencu“ g. 1870.)

— *Quot somnos jureni*
donarit amato Luna.

Ovid.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

Oj cvjetiću krasni
U zemljice krilu,
Pognuo si sjetno
Glavu svoju milu.

Što je tebi cvietu,
Cvietu tužni, sjetni,
Zar ti neugadja
Krasni danak ljetni?

Zar te zràka sunca
Nije ogrijala,
Zar po tebi rosa
Nije zatitrala?

Digitized by Google

Zar ti slavulj ptica
Života nesladi,
Kad si u tvom busu
Boravište gradi?

Zar te neoblieće
Pomnih pčelâ jato,
Zar neljubi leptir
Tebe, svoje zlato?

Zar ti neznaš kakva
Smrt te liepa čeka,
Umirat ćeš blažen,
Kiteć njedra meka!

Oj me, da je meni
Stvoriti se cvietom,
Da umirem blažen
Zakitiv ju netom.

Digitized by Google

Nebi stajo sjetan
Bez nade i vjere,
Rad bi čeko dok me
Draga neubere.

II.

Poletela ptica
U vis put nebesâ,
Da se tamo krili
I glasom pòtrêsa.

To se ptici mili,
Tomu su joj krila,
Od milja i lasti
Po nebu se vila.

Digitized by Google

Al za slavom želja
Neće da ju mine,
Hoće joj se u vis
Do više visine!

Do sunca bi rada,
Uza zràke leti:
Kom su snažna krila,
Do sunca će smjeti!

Ali sunce žarko
Ptici krila spali,
Crnoj zemlji nice
Ptičica se svali.

Biser-rosom krila
Vîda si i mije,
Vîdajuć s daleka
Sunašce ju grije.

Digitized by Google

Ponarastla krila,
Slave joj se neće,
Od sunca daleko
Nad zemljicom lieće.

Sunce! kad si blizu,
Skončanje si prieko,
Ti me samo griješ,
Kad si mi daleko!

III.

Leptir leti liepi,
Zamierat mu neću,
Lepeće od łasti
Po vrtu i cvieću.

Digitized by Google

Povjetarce tiho
Po zraku ga ljulja,
Uz ljepote same
Kroz miris se šulja.

Krasna ti su krila,
Što jih cvieću širiš,
A lepećuć sretan
Nećeš, da se smiriš!

Blago si ga tebi,
Leptiriću liepi,
Miloduha ljubav
Mami te i kriepi.

Sve cvjetove ljubiš,
Oblićeš ih redom,
Cvieće viek ti sladi
Poljubacâ medom!

Digitized by Google

Nijedan te cvietak
Liepa neodbija,
I nijedan nije
Otrovna ti zmija.

Oj da mi je biti
Leptirićem liepim,
Samo s jednog cvieta
Dušu da okriepim!

Samo jedan cvietak
Da osvojit gledam,
Nikad ni do vieka
Da se od njeg nedam!

Digitized by Google

IV.

Sa istoka vedra
Eto zora rudi,
Bogata i bogca
Iz sna sladkog budi.

Lice joj se sjaje
Kao dragi kamen,
Po istoku svemu
Plamti žarki plamen.

Da si zdravo zoro,
Ti nam danak javljaš,
I klonulu, bolnu
Dušu oporavljaš!

Digitized by Google

Nosiš: komu sreću,
Komu gorke jade,
Komu samo malu
Utješicu nade.

Što li nosiš meni?
Hoću l' se osamit?
Kakvu ćeš mi pjesmu
Iz srca izmamit?

V.

Liepo li si, majko,
Svietovala mene,
Kad ti sinu bilo,
Da se u sviet krene.

119397

Digitized by Google

Pazi mi se, sinko,
Djevojačkog oka,
Kud te oko sjekne
Rana je duboka.

A melema nema,
S koga jenja bolja,
Nit je trave naći
Križem naših poljâ.

Ni crljeni gavez,
Ni veprovac žuti,
Nemož da izliječi
Ranâ takvih ljutih.

A ja nevjerovah,
O jakost se bočih,
Te podnesoh srce
Pod porazne oči.

Digitized by Google

Jao — sjekmuše me,
Ljuto rana bridi,
Sin se, majko, svoga
Junačenja stidi.

VI.

Zaman je na svietu
Mnogo djevâ liepih,
S tebe liepe samo
Moje srce strepi.

Na te mislim uviek,
U snu i na javi,
S tobom jednom samo
Srce mi se bavi.

Digitized by Google

Kada rujna zora
Kupa se u rosi,
Samo tvoju dragost
Zora na um nosi.

I kad zemlju zastre
Noćna tmina jaka,
Samo tvoja sjajnost
Svietli mi iz mraka.

Sve mi potamnjele
Zviezde milovidne,
Do li tebe jedne
I sjajne i stidne

Gluh sam tudjim hvalam
U zaglušnu šumu,
Samo ti si, djevo,
Vazda mi na umu.

Digitized by Google

VII.

Kad sam jučer, braćo,
Rujno vince pio,
Onaj hulja Leljo
Uza me je sio.

Služila me vincem
Smiešeća se draga,
Sav se uzvrpolih
Uz božića naga.

Od napoja sladka
Jače srce kuca,
A o čašu čašom
Hulja Leljo tuca.

Digitized by Google

I nazdravlja djevi
Momu milovanju
A ja otrov isti
Popio bi za nju.

U nju gledeć svaku
Srknem duškom jednim,
A što više pijem,
Sve to više žednim.

Ubi mene vino
I dragine oči,
Opasno je piti,
Kada draga toči.

Digitized by Google

VIII.

Ljuta zima vani
Ledom zemlju krije,
Bura strašno uji,
Sniegom mete, vije.

Niti slavulj pjeva,
Niti ruža cvati,
Nit je moći nogom
Na travicu stati.

Dokle oko siže,
Koprena je biela,
U mrtvilu kunja
Zemljica nam ciela.

Digitized by Google

Ciela narav snije,
Snije gluhi sanak —
Dok nesvane opet
Krasni Gjurdjev danak.

Oko srca moga
Tako led se kori,
Dragina mi studen
Tužno srce mori.

Nema na toj zimi
Srcu mi obstanka,
Ni od hladna sunca
Gjurdjeva mi danka!

Digitized by Google

IX.

Kad sam jošte bio
U majčice diete,
Družicu sam imo
Iz nejake čete

I ona je bila
Još nejačko diete,
Al je bila liepa
Od glave do pete.

Sestricom mi bila
Djevojčica mala,
A i ona mene
Dragim bratom zvala.

Digitized by Google

Tikasmo se liepo,
Pazismo se milo,
Radosti je dosti
I igračke bilo!

Odoh u sviet bieli
I ostavih seku, —
Tako često biva
U ljudskome vieku.

Kad se junak vratih
Milom domu svome,
Al i sestrica mi
Ponarasla bome!

Kakva li je bila,
Gotovo me smete:
Bila andjel pravi
Od glave do pete.

Digitized by Google

Al me nehtje tikat,
Nehtje bratom zvati,
Ni igrat se više
Nedade nam mati.

Presrećan li bijah
Kano dječak ludji,
Od dorasla brata
Sestrica se tudji!

X.

Ima izvor mali,
Kapavac se zove,
Hladjane mu kapi
Na daleko slove.

Digitized by Google

Oko vrela vile
Noćju vode kolo,
Liek bi rade sbàjat,
Kad bi koga bolo.

Meću liek u vodu
Od bolesti svàke:
Meću miris cvieća,
I mjeseca zràke!

Zadahnjuju vodu
Tajnim pjesme dahom,
Da i težka tuga
Od nje mine mahom.

I mene vam, braćo,
Zaboljelo srce,
Na Kapavac odoh,
Pobojah se smrce.

Digitized by Google

I napih se vode,
Njom se dadoh trti,
Te se tako ljutoj
Jedva oteh smrti.

Al od onda cvieće,
Zràke bliedo-žute,
I sitne mi pjesme
Po glavi se mute!

XI.

Šlećelo me kolo
Zagrebačkih djakâ,
Da izpjevam slavu
Hrvatskog junaka.

Digitized by Google

Navališe strašno —
Istinu vam velju;
U kutu se pri tom
Na smieh dalo Lelju.

Već se na boj dadoh
Na bitku i borbu,
Uz topove spremih
Zrnja punu torbu.

I gruvati počeh
I vragove davih,
I junačtvo dičih
U čast majci Slavi.

Ali hulja Leljo
Donje naslikana,
Koga spjevat htjedoh,
Berislavić-bana.

Digitized by Google

„Vidiš“, reće hulja,
„Tog ti zub neboli,
Do pjesme mu nije,
Taj mirovat voli.

Al ti eno drage
I žive i svježe,
Od mirisna cvieća
Kiticu ti veže.

Za svaku će pjesmu
Tri cjelova dati,
Spremna, da ti živu
Trud i muku plati!“

Premami me hulja,
Njeg vam, braćo, tužim;
Jer od onda samo
Cjelove si služim!

Digitized by Google

XII.

Cvjetak nježni, mali
Vidjeh nekog dana,
Kriesila se na njem
Biser-rosa rana.

Blažio se cvjetak
U jutrenjem hladu,
Dolietale pčele,
Da mu med pokradu.

Leptiri se liepi
Došli udvorivat:
Mnio cvjetak, da će
Vazda tako bivat.

Digitized by Google

Poskočilo sunce,
Pripeklo u cvietak,
Neškronula kiša,
Crn mu svanu petak.

Uvenuo jadan
Od prežarkih zrakâ,
Minula ga mladost
I dragota svaka.

Tako vam se i ja
Blažijah podpunce,
Dokle neposkoči
Moje žarko sunce.

Dokle nepripeče
Strahovitom žegom,
Dok me neobori
Uzkraćenom njegom!

Digitized by Google

XIII.

Kad sam mladih ljetâ
Vilovan mahnitó,
Omilješe meni
Mač i koplje vito.

Bila volja živa
I mišica jaka,
Mišljah, da ću pobit
Svakoga junaka.

Al oružje svietlo
Otela mi vila,
Te mi dala pero
I pjesnička krila.

Digitized by Google

„Pjesmom“ reče „sve ćeš
Suzbit protivnike —
I pjesmom se možeš
Dostat svake dike.“

Nepostoja dugo,
Navališe na me
Ljepotice čudne,
Hrvatice same.

Navališe na me
I lišca divotom
I očima žarkim
I svakom ljepotom.

Ja se branim pjesmom,
Bojak zapodievam,
A kad tamo — slavu
Protivnicâ pjevam.

Digitized by Google

Jača je od pjesme
Liepog oka striela;
Skromna je divota
Hrvatskog mi piela.

XIV.

Kad me ostavilo
Moje zlato prvo,
Mučno sam i težko
Težku bolu shrvo.

I dokončah stalno
Izza mùke duge,
Samotovat odtad
I neljubit druge.

Digitized by Google

Al mi reče vila:
„Zašto danke gubiš,
Čemu ti je srce,
Već da opet ljubiš?

Pjevati se neda
Usried pusta dvora,
A sve što je liepo,
Pjesnik ljubit mora!“

Kad je štogodj mudro,
Pristajem uzà to,
S toga pjesme radi
Nadjem drugo zlato.

I ljubim ga vierno,
Vierno — svako doba,
A nevjeru kunem
I klet ću do groba.

Digitized by Google

XV.

Divno odjevena
I svetak i petak,
Zadieva si draga
Za njedarca cvietak.

Toga mi se cvietka
Svejednako hoće,
S njega mi se oko
Neda od dragòće.

Ruka mi se trza,
Hoće da ga sgrabi,
A od cvieta toga
Neznam ni sam šta bi?

Digitized by Google

Zašto mi ga, bogo,
Neda draga sama?
Zar je cvietak krasni
Ključić toga hrama?

Zar je zapis kakvi
Ta kitica mala?
Zar bi uz nju namah
I dušu mi dala?

Bilo, što mu drago,
Draga cvietka neda,
Uzalud ga pjesnik
Izpjevat si gleda.

Digitized by Google

XVI.

Posanjalo srce
O ljubavi bajku:
Puna jedra življe
Poniela mi šajku.

Posanjalo srce
Do trista divota,
Opilo se miljem
Draginih dragota.

Posanjalo tuštu
Samih poslasticâ,
Sa medenih usti
Najljepšega lica.

Digitized by Google

Posanjalo jošte
Biele ruke zlata,
Savijene bogme
Meni oko vrata.

Posanjalo srce,
Nije ni to šala.
Na draginu krilu
Dva angjela mala.

Al i sanak svaki
Dospjeva si krajku,
A na javi draga
Neće mi u šajku.

Digitized by Google

XVII.

U Požegi bieloj
Ima Požežkinjâ
Pravih, liepih, krasnih
Vila pogorkinjâ.

Ima sjajnih zviezdâ,
Divnih djevojakâ:
Gdje vam one sinu,
Tamo nema mraka.

Gdje su Požežkinje,
Tamo nema tuge,
Nema od njih bolje
Ni vjernije druge.

Digitized by Google

Gdjè vam one svanu,
Tuj se pjesma čuje
Gdje omrknu krasne,
Tuj se ljubav snuje.

Da mi je agovat
Poput turskog age,
Sve bi Požežkinje
Bile moje drage.

Ali kršten budać,
I pjesnik siroma —
Samo jednu plavku
Rad bih odvest doma.

Digitized by Google

XVIII.

Ljuta bura bùči
I šum šumi lištem,
Sumrak već se hvata,
A ja dragu ištem.

Mjesec na visini
Srebrolik se kriesi,
A zvjezdicâ jato
Titra na nebesih.

Od zviezde do zviezde
Zatumaram okom,
Nema zviezde moje
Na nebu širokom.

Digitized by Google

Zalud mi se krasna
Mjesečina desi,
Mrak na srce pada,
Zviezdo moja, gdje si?

Gdje si, da udesim
Svojoj šajci pute?
Gdje si, da se otmem
Biesu bure ljute?

Daj mi sini, zviezdo,
U tom bure bûku,
Da prižđenem šajku
U srećice luku

Digitized by Google

XIX.

Nije tomu dugo,
Kad neljubljah čeda,
Koje eto sada
Ni spavat mi neda.

Niesam znao onda
Ni za kakve brige,
Jedva i pogledah
Na polici knjige.

Lopto sam se loptom,
Skakao sam skokom,
Letio sam svuda
Nezapinjuć okom.

Digitized by Google

Sad je sve inače,
Brižno knjigu učim,
Mili posmjeh dragin
Gledam da izmučim.

Domovinu dragu
Jače ljubim za to,
Jerbo mi je moje
Odhranila zlato.

Rad bih junak biti
Na tom polju bojnom,
Da mi moja dika
Ponosi se vojnom.

Sve to ljepše pjesme
Izumiti radim,
Domoljubnu dragu
Da si iznenadim.

Digitized by Google

Slaveći ju želim
Slave vienac steći,
Da čujem od drage,
Što će srećna reći?

XX.

Kada krasnoliku
Prvi put ju vidjeh,
Mišljah, da mi s neba
Angjel čuvar snidje.

Kada modre oči
I pram spazih plavi,
S obeznadka čudna
Prodjoše me mravi.

Digitized by Google

Kada smotrih lišca
Njegu i milinu,
Mišljah, da sad istom
Sunašce mi sinu.

Kada spetih ružu
Rumenih ti usta,
Prva tada želja
Moriti me ùsta.

A hrvatsku kada
Prvu rieč mi reče,
Tada rajskom silom
Na dušu mi kleče.

Hrvatski mi, dušo,
Da me ljubiš, reci,
Pa ću blažen biti
Ko u raju sveci.

Digitized by Google

XXI.

Što mi tražiš, zlato,
Ljubicu u travi,
Gdje ti skromna, tiha
Miriše i mavi?

Ljubica ti nezna
Besjede proslovit,
A dragoti tvojoj
Kako će se dovit?

Netrgaj je skromne,
Milostna joj budi,
Da ti neuvene
Na vatrenoj grudi.

Digitized by Google

Radje sabiri si
Sitne pjesme ove,
Da ti na njedarcu
Tvoje hvale slove.

Te su pjesme skromne
Ljubice u viencu,
Od njih vienac vijem
O tvojem tjemencu!

Samo bile i tim
Ljubičice modre,
Da miloduh njihov
U dušu ti prodre!

Digitized by Google

XXII.

Dvie se liepe druge
Ljuto zavadiše,
Kojoj od njih pjesnik
Te pjesmice piše.

Obe krasna lica
I kose su plave,
Obedvie su srcem
Hrvatice prave.

Obedvie su biser
I mirisno cvieće,
Nijedna od roda
Odmetnut se neće.

Digitized by Google

Obedvie su miljem,
Njegom čaralice,
Obedvie ih ljubim
Žarko, plamtimice.

Tko će pjevaoca
Zato klati zubi,
Što sve redoljubke,
Sve ljepote ljubi?

Jednu samo pjesme
U moj domak mame,
Ali ta jedina
Nesvadja se za me!

Digitized by Google

XXIII.

Karljiva je majka,
Vasdan ćerku kara,
Dosjetljiva ćerka
Majci odgovara:

„Ćerko, što toliko
Voliš pjesmam mlada,
Okani se knjige,
Prihvati se ráda!“

„Majko, draga majko,
Prestat mi je mùka,
Pjesama milota
Sve me više nùka!“

Digitized by Google

„To je crni — dušo,
Iz knjige te mami!“.
„„Majko knjiga sbori
O angjelih samih!““

„Za glas moj nemariš,
Eto kakova si?“
„„I ovo su, majko,
Materinski glasi!

Hrvatske su pjesme
Slast angjelskim dušam,
Hrvat pjesnik puti,
Da si majku slušam!““

„ A ti dušo čitaj,
Dokle ti se míli,
Svi pjesnici takvi
Na srcu ti bili!“

Digitized by Google

XXIV.

Kamo sreća po me,
Da sam ti na umu,
Da sam na srcu ti
Uz vilu mi kumu!

Proljeće bi vječno
Nastalo mi mladu,
Pjesmice bi nježne
Pjevo ti u hladu!

Kamo sreće po te,
Po sve naše dike,
Da za svoje mare
Vîlâ mićenike:

Digitized by Google

Da podadu duše
Po Preradu dragom,
Po svom Kriesničaru
I po Vrazu blagom.

Kamo sreće po dom,
Da u punoj mjeri
Ciene si prvake
Poput Poljskih kćeri.

Da nam se tolikoj
Ljubavi odzovu,
Da sn vješte svomu
Kićenomu slovu!

Svanuo bi rodu
Liepi Gjurgjev danak,
Sjao bi se suncem
Hrvatski nam stanak!

Digitized by Google

XXV.

Po hrvatskoj gori
Stazica te vodi,
Po njoj cviet ti cvate,
Zenici ti godi.

Materinskom pjesmom
Gora ti se ori:
Odzovi se zlato
Na hrvatskoj gori!

Tuj ti zora sviće
I danak se vedri,
Hrvatska ti ladja
Sinjem morem jedri!

Digitized by Google

Tuj zelena krije
Djedove ti trava,
Tuda naša teče
Hladna voda Sava!

Netudji se, dušo,
Od hrvatskog kraja,
Nečeš naći nigdje
Milijega raja.

Netudji se, zlato,
Od svojštine drage,
Nećeš naći nigdje
Krvi toli blage.

Netudji se, zlato,
Od hrvatskog pjeva,
Tudjoj pjesmi tudja
Uzorom je djeva!

Digitized by Google

XXVI.

Proljeće si moje
Mladošću, ljepotom,
Proljetno si cvieće
Mirisom, milotom.

Ljetna si mi žega.
Tvoje duše dahom,
I čim samo dahneš
Sažižeš me mahom.

Jesen si mi plodna,
Bujna, obilata,
Svaka ti je vriednost
Jabuka od zlata.

Digitized by Google

Zima si mi ljuta
Puna magle, tame,
Kada hladnim okom
Popozireš na me.

Svako si mi tako
Godinice doba,
Svako doba vieka
Tja do crna groba.

XXVII.

Ubrala si čudo
Svakojaka cvieća,
Vezala si kitu
Ručicom umieća.

Digitized by Google

Zar u kiti ruža
Rumena neveli,
Da me srce tvoje
Plamtimice želi?

Dragoljub uz ružu
Zar neslovi jasno,
Da dragoga ljubiš
I rano i kasno?

Neven zar neveli,
Da misliš na mene,
Za pjesnikom mladim
Da ti srce vene?

Ružmarin u kiti
Zar nepita stidno,
Kad ću po te doći
Zlato milovidno?

Digitized by Google

Ljubičica modra
Nesbori li čedno,
Da sam ti uzdanje
Na svem svietu jedno?

Smilje zar neveli,
Dok se svietom šećeš,
Nikad ni dò vieka
Da me pustit nećeš?

Svakim cvietom sreću
Nagovieštat gledaš,
Ali zašto kite
Jednom već mi nedaš?

Digitized by Google

XXVIII.

Na samoći cvate
Moja ljubičica,
U zaklonku skromna
Nevidiš joj lica.

Glavicu je nice
Oborila stidno,
Cvate i miriše
Tiho, nezavidno.

Samo kada pjesmom
Javim joj se s bliza
Iz modrine sievne
Izkrica joj s niza.

Digitized by Google

Ona vidim istom
Boje nebo sinje,
Razgaljenu dušu,
Dragost i milinje.

Za toga i nemarim
Za ostalo cvieće,
Ni ruže, ni smilja
Više mi se neće.

Samo ljubičicu
Ištem neizmjence,
Od nje samo — cvietne
Savijam si vience.

A u viencu vidim
Samo drage zrieće,
Gdje se od miline
Izvrglo u cvieće.

Digitized by Google

XXIX.

Pitaj dušo, moju
U krljetci pticu,
Koje ime sladko
Udaram u žicu?

Štono si mi dala,
Pitaj cvietak mali,
Kakvom radi tebe
Njegom mi se hvali?

Pitaj sjajne zviezde,
U koje te kujem,
Koje ti milote
Ciele noći snujem?

Digitized by Google

Pitaj sunce žarko.
Tko za njega mari,
Odkada me griju
Tvoga milja žari?

Pitaj mjesec sjajni,
Što li mu se tužim,
Odkada ti srcem
I žicami služim?

Pitaj brzu munju
Da li brže leti,
Neg li krv mi srca,
Kad te oko speti?

Pitaj samog Boga,
Zašto mu se molim,
Komu li, već tebi
Na svem svietu volim?

Digitized by Google

XXX.

Dva dragina oka,
Dva su sunca moja,
Divnu sievku duše
Vratašca su dvoja.

Dva su oka njena
Dva kamena draga,
Velja im je ciena,
Svjetlost im je blaga.

Dva dragina oka
Dvie su žarke striele,
Od kojih mi rane
Nikad nezaciele.

Digitized by Google

Dva su oka njena
Vedra mi nebesa.
Zamamnim su čarom
Živa mi čudesa!

XXXI.

Sjetna mi je draga
Nešto misli, sluti;
Što li joj se miloj
Po glavici muti?

Nije drugo, ja sam
Dragoj na pameti,
Ja sam, čini mi se,
Kriv njezinoj sjeti.

Digitized by Google

Jer na sebi vidi,
Da ljepoti volim,
Da nemogu žarkim
Očma da odolim.

Da ručice nježne
Prerado joj stištem,
Na ružičnih ustih
Rado meda ištem.

Draga zna, da ima
Mnogo liepih lica
I meda na ustih
Krasnih Hrvatica:

Te se boji valjda
Stranputice moje;
Rado li se dike
Nevjere nam boje.

Digitized by Google

Boj se, ter u mojoj
Gledaj ostat volji,
Jer ni malo niesam
Ja od drugih bolji.

Zamreži me kosom,
Zagrli me rujom,
Da ti neutečem
Nevjerice strujom!

XXXII.

Jesi l', pobre, gledo,
Gdjeno vrieme drmi,
Gdjeno munja sieva,
Dok s daleka grmi.

Digitized by Google

Jesi l', pobre, gledo,
Gje u dvorac mali
Grom udari s neba
I ognjem ga spali.

Jesi l', pobre, gledo,
Kada vrieme mine,
Iza nepogode
Kako sunce sine!

Kako od bujice
Tih se potok stvori
I veselo ptica
Zapjeva u gori!

To je slika pobre,
Pjesničkog življenja,
Sada borba začne,
Sada opet jenja.

Digitized by Google

Pjesnik jadi jade,
Muči se i travi:
Iza nepogode
Pjesmicom se javi!

XXXIII.

Oj vi sitne zviezde
Nebu na visini,
Bezbrojno se svietu
Vaše množtvo čini.

Koliko vas ima
Noćju na vidiku,
Niste vrstne da mi
Razigrate diku.

Digitized by Google

Vi se nepazite
Moga srca marom,
Vi se nekriesite
Moga ognja žarom.

Pustite ju stoga,
Neka spava mirno,
Nek ju zastre noći
Krilo neprozirno.

Neka išto sanja
O mog srca vatri,
Neka malo barem
O pjesniku snatri

Dok se i njezine
Neuzbuče grudi,
Dok ju moga milja
Pjesma neprobudi.

Digitized by Google

XXXIV.

Gdjurdju, pobratnime,
Sjećaš li se kada
Naših sastanakâ
Još za vieka mlada?

Svakiput smo druže,
Jedne bili misli,
Iz ruke si bratske
U sporazum stisli.

Uskrisaj nas roda
Prvi sajedini,
Bismo liepa nada
Miloj otačbini.

Digitized by Google

Tad se pobratismo
Mladi prijatelji;
Na tom bratstvu vjera
Naša se temelji.

I u iste žice
Nakon udarismo,
Jedne samo duše
Dva pjesnika bismo.

Sve je tako bilo,
Dok nedodje bjeda,
Kojom dragina me,
Nevjera izjeda.

Ta nevolja našu
Zajednicu sruši;
Kako li je druže
Tebi sad pri duši?

Digitized by Google

Ti si valdja sreću
Posestrio, druže,
Na mene se s drage
Prijatelji tuže.

XXXV.

Pred zrcalom draga
Razpliće si kosu,
Dva obilna prama
Do petice prosu.

Kano da se tajna
Niz ljepotu spušti,
Štono vitka tiela
Vidjet mi neušti.

Digitized by Google

Divna mi se dika
Čini razpojasa,
Iz zrcala biela
Grud joj se bjelasa.

Rajska mi okò nje
Dragomast miriše,
Draga razblažena
Kano da uzdiše!

Iz skrovišta tajna
Rad bih k njoj poteći,
Rad bih pred milotu
Razmiljenu kleći.

Ali bi mene draga
Odagnala gnjevom,
Strogim svojim stidom,
Ljutog oka sievom!

Digitized by Google

XXXVI.

Pušku o ramenu,
A rano u zoru,
Lov loviti odoh
U kitnjastu goru.

Već na mjestu stojim
A hajka se čuje,
Od laveža pasa
Gora odjekuje.

Eto srne k meni,
Ja već pušku perim,
Te u samu glavu
Hoću da primjerim.

Digitized by Google

Ali srna stade
Pred me skočiv skokom,
Te velikim plaho
Pogleda me okom.

Bilo oko drage,
Oko žalostivo —
Kada joj se čini
Štogodj posve krivo!

Taj me pogled svagda
Smete u nakani:
S tog od oka pušku
Spuštih u neznani.

Srna mimo mene
Prodje sporim krokom
Svejednako plahim
Motreći me okom!

Digitized by Google

U lov mi se neda
Od onoga maha,
Kad me drage okom
Suzbi srna plaha!

XXXVII.

„Čuj de, dragi, čuj de!
Eto bura bjesni,
A grom ti za gromom
Udara i tresni!

Po crnome mraku
Strašno munja sieca,
Svaki put od straha
Duša mi se leca.

Digitized by Google

Spopada li, dragi,
Strah i tebe sada?
Moliš li se i ti
Kad te groza svlada?"

„„U mom srcu, dušo,
Vazda bura bjesni,
U njem vazda treska
Triesak urnebesni.

Munja često siekne,
Obimlje me tmuša:
Tiem je nepogodi
Privikla mi duša!

Stoga nije strah me.
Kada grmi, sieva,
Nit se molim Bogu,
Kad se strava sdieva.

Digitized by Google

Al bih, vjeruj dušo,
Molio se Bogu,
Da se tvoga milja
Dodvoriti mogu!“

XXXVIII.

Već se suton hvata,
Pozdravljenje zvoni.
Zvono me i suton
Pod tvoj prozor goni.

I dozvoni zvono,
Sviet se upokoji,
A k tebi uzlieću
Uzdisaji moji!

Digitized by Google

Pod prozorom pjesmu
Hrvatsku popievam,
I srca ti moga
Muke razodievam!

„Eto sviet se noćju
Pokojem nasladja,
A najveći meni
Nepokoj se radja!

Bez tebe se duša
Bezsanicom muči,
A za tobom mrak me
Uzdisati uči.

Nepokojan evo
Pokoj tebi želim,
Od tebe se nigda
Nemogu da dielim.

Digitized by Google

I da samo smijem,
I da me nekore,
Pjevao bi tebi
Pod oknom do zore!“

XXXIX.

Bo u glūho doba
Od okna se nedam,
Pjesmice ti pjevam,
U okno ti gledam

A ti sniješ, dušo,
Sanak dug — bez kraja,
Nečuješ mi pjesme,
Niti uzdisaja.

Digitized by Google

Kamo l' da kroz okno
Pomoliš mi lice,
Tebe gledeć da mi
Sladje zvuče žice.

Ali tebe nejma,
Mrak se skoro gusti,
A za tobom želja
Neće da me pusti!

Tvrda sna si, dušo,
Mirno t' srce kuca
Svjetiljka ti samo
U sobi svjetluca.

Tvrdo sklopi oči
I ogluhnu uhom,
Zaman mi je pjesma, —
Zamrla si duhom!

Digitized by Google

XL.

Kad me nada koja
Na tom svietu mine,
Za čas druga ljepša
U duši mi sine.

S nevoljom se nigda
Razstati nesporim,
A nedočekanu
Brzo slast pregorim.

Druge zore rumen,
Drugog dana sreću
Izgledam i kitim
Srcem i pameću.

Digitized by Google

Bog će dati, da mi
Razvedrí se lice,
Čujem već s daleka
Pjesme budućnice.

Ali lanac nade
O tebi mi visi,
Ali sidro nadi
Ti dušice, ti si!

Ako mi se sidro
To odkine kada,
Posljednja će onda
Uminut me nada!

Digitized by Google

XLI.

Sobica je moja
Puna razgovora,
Milija je meni
Od careva dvora.

Sobici na okno
Često sunce sine,
Ako baš i nebo
Zakriliše tmine.

To me sunce grije
U sred zime ljute,
Kada sjever dune
I zamete pute.

Digitized by Google

To se sunce smieši,
Te me razgovara,
Kad se u kut stisnem
Bježeć od drugara.

To me sunce budi
Kada dan zabieli,
Ono me sokoli,
Da me rad veseli.

To mi sunce stvara
Raj od moga kuta,
Kada sine s okna —
Tamo preko puta.

Oj sunašce žarko!
Glavicu izmili,
Da mi moja vazda
Sobica se mili!

Digitized by Google

XLII.

Mnoga duša u koj
Samostan uleti,
Da se svieta rieši,
Molitvom posveti!

U sobici mojoj
Samostana eto:
U njoj samotujem,
A srdce je sveto.

Tuj mi nigda duša
U grieh nezaluta
Gledeć na andjela
Tamo preko puta.

Digitized by Google

I ja Bogu služim,
Po volji mu radim,
Svete pjesme pjevam,
Sveticu si kadim.

Niti mi se hoće
Iz mog samostana,
Neće mi se u šum
Svieta razuzdana.

U svoj tihi kutić
Samotan se sjedam,
U svetieu svoju
Svetoduho gledam.

Nju jedinu rad bih
Odvratit od svieta,
Da odanle u moj
Samostan došeta!

Digitized by Google

XLIII.

Puste oči crne,
Duhovanje moje,
U vas kad pogledim,
Misli mi se roje.

Navire mi umlje
Iz tih krasnih vrêlâ
Sukljajući u sviet
Poput roja pčêlâ.

Vi mi otvarate
Knjigu božje tajne,
Knjigu svemožnosti
Njegove bezkrajne.

Digitized by Google

Milje i nemilje
I sreća i bieda,
I radost i tuga
Iz vas u sviet gleda.

Iz vas zloba suklja,
Iz vas led me bije,
Iz vas Bog se javlja
I sunce me grije.

Iz vas mudrost motri
I šala se smije,
Iz vas želja mune,
Čudo se izvije.

Puste oči crne,
Duhovanje moje,
Iz vas mnoge misli
I pjesme se roje.

Digitized by Google

XLIV.

Oj djevojko draga,
Pusta brigo moja,
Koliko li puta
Uz te snužden stojah?

Koliko li puta
Dodjoh dušom žednom
I prikrah se tebi,
Da te ljubnem jednom!

Ljubnuv tvoja nježna
Grimizna ustanca,
Uznielo bi u raj
Svakog previjanca!

Digitized by Google

A osjetiv grievak
Tvoga ognja živa,
Kao da se čovjek
Blažen nesnebiva?

I jagôdâ ustih
Mirise i slasti —
Tko da nesagrieši
Takvoj u napasti?

Al mi griešit nedaš,
Spasu mi se bojiš
I rad usta tvojih
Svedj na straži stojiš!

Jaoh brigo moja,
Eto boli zubne,
Pjesnik vidi, želi . . .
Nesmije da ljubne!

Digitized by Google

XLV.

Domovino krasna
Divnih krasoticâ,
Budi vazda sjajna
I vesela lica!

Eto krasne tvoje,
Milovidne kćeri
Jake su nam srcem
Na hrvatskoj vjeri.

Eto ponose se
Svoga jata perjem
Više neg tudjinke
Zlatom i biserjem.

Digitized by Google

Čuj gdje sbore samo
Materinskim glasom,
A trobojnim, gledaj,
Pašu nam se pasom.

Ljube čast, poštenje,
I nauku svaku,
Poslu privikoše
I težku i lahku.

Uz dušice takve
Dično je vjekovat,
I budućnost ljepšu
Lahko nam je snovat.

Domovino krasna
Vesela nam budi:
Uz krasne će duše
Osviestit se ljudi!

Digitized by Google

XLVI.

Domovino krasna
Draža si mi s toga,
Što si domovina
Liepog zlata moga!

Što mi dragu dade,
Te će moja biti;
Što se tvoje čedo
Tvojim cviećem kiti.

Što po tebi liepoj
Liepim okom lieće,
Uz jele ti raste,
Poljem ti se šeće.

Digitized by Google

Što se tvojim smokom,
Tvojim duhom hrani
I na tvojoj samo
Slobodici stani.

Što se tobom diči,
Tebi se veseli
I draga ti srca
Vazda dar udieli.

Što vesela s tebe
Tvoje pjesme pjeva;
Što uz tebe tužna
Gorke suze lieva!

Domovino draga
Ostaj ponos njeni,
Njeno milovanje,
Raj na zemlji meni!

Digitized by Google

XLVII.

Oj djevojke krasne,
Da se časak krati,
Liepo se je s vami
Kadšto poigrati.

Liepo vas je gledat,
S vami sbijat šale,
Dodjet vam se ruke
I nožice male.

Raj je uz vas biti,
Kad vam lišca planu,
Kad vam sievnu oči,
Duše titrat stanu.

Digitized by Google

Stoji šapat ustâ,
Buket uzdisaja,
Uzburka se more
Živih osjećajâ!

Al ste stoput ljepše
I stoput nam draže,
Kad u liepoj duši
Vedra sviest se kaže.

Kada znate, što ste —
I stojite na tom,
Da zavidit može
Srećnim sviet Hrvatom.

Kada sviet se vašoj
Odlučnosti divi,
I s vas u toj zemlji
Stari Bog nam živi!

Digitized by Google

XLVIII.

Čudan san sam snio,
San mi dušu muti,
Tko će božji znati,
Na što san mi sluti?

Sanjao sam, da si
Bila blage ćudi
I sklonila glavu
Na pjesničke grudi.

Od radosti da si
Zaplakala k svrsi,
Čujuć kako bije
Srce mi u prsih.

Digitized by Google

Pitala si tiho:
„San il istina je,
Da to srce za me
Marit neprestaje?“

„Istina je“ rekoh
„Mar je za te pravi,
Za te srce bije
U snu i na javi!

Ali Bože dragi,
Samo san nebudi,
Da od mila mojoj
Zaplaka na grudi!“

I pritisnuh glavu
Uz grud priklonjenu
Od radosti silne —
U zo čas se prenuh.

Digitized by Google

Glavice joj nema,
Nema mi na grudi,
Da od mila plače;
San je bio ludi.

XLIX.

Gdje je ono vrelo
Divotnih pjesamâ?
Je li u otajstvu
Kojeg svetog hrama?

Je li u zvjezdovlju
Nebu na visini,
Il u pozemnici
Sjajnoj mjesečini?

Digitized by Google

Je li gdje u hladu
Zelenu jeliku?
Il na velebitskom
Golom tjemeniku?

Il je pri tih krasnih
Plitvičkih jezerih,
Gdje se vodom hlade
Samo divlje zvieri?

Il je u pjesničkom
Slavnom Dubrovniku
Pokraj mora sinja
Jugu na vidiku?

Nije tamo nije,
Već je u divuši —
U divnome stanu
U hrvatskoj duši.

Digitized by Google

A dušice kada
Odzivlju se duši:
Onda ono vrelo
Nigda nepresuši!

L.

S tamburom u ruci
Na razstanku stojim,
Kraj je, hladna dušo,
Sitnim pjesmam mojim.

Ja se s tobom praštam
Moj je red, da šutim,
Neda mi se pjevat,
Kad se na se ljutim.

Digitized by Google

Kad se na se ljutim,
Što sam dalje cilja,
Nemogav se tvoga
Dodvoriti milja.

Od pjesmice daha,
Kojom tebi služih,
Pupoljàk se nèhtje
Razpupati ruži.

Nèhtje od tvog srca
Odjeknuti jeka,
Vrieme hiti žurno
Neće da me čeka.

I ljubavi svojoj
Bojim se na kraju, —
S toga sitne pjesme
Zamirati staju.

Digitized by Google

NOVE DJULABIJE.

Est quaedam flere voluptas.

Ovid Trist.

Digitized by Google

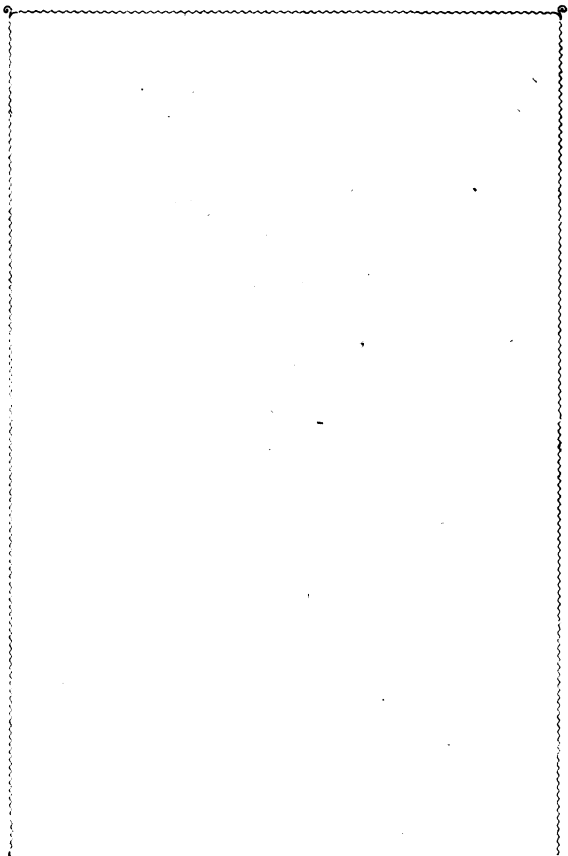

Digitized by Google

1.

Domu, sladki domu,
Gdje si mi daleko,
Gdje sam u tudjini
Nov zavičaj steko?

Gdje su tvoji briezi,
Polja i doline,
Gdje su pusti sanci
Mladosti nevine?

2.

Domu, sladki domu,
Miso ti jedina,
Ostaviti tebe
Grda je krivina.

Al nekrivi mene,
Domu, sladki domu,
Nego krivi samo
Nesmiljenu momu.

Digitized by Google

3.

Momu, onu momu,
Nju mi krivi samo,
Ona namamila
Mene jednog amo.

Pomela mi pamet,
Zavarala oči,
Za njom vrtoglavce
Cieli sviet ću proći.

4.

Djevojko, djevojko,
Cvieće nekidano,
Čuj, zove te momče
Mlado občarano.

Skini s njega kletvu,
Da te ljubit mora,
Izbavi ga biedna
Zdvojnosti ponora.

Digitized by Google

5.

Djevojko, djevojko,
Krotka si i stidna,
Danica si moja
Sjajna, milovidna.

Za tebe sam otca,
Majku ostavio,
Nebi l' od tvoga cvieća
Mal si vjenčić svio.

6.

Staroj mi se majci
Na plač gorki dalo,
Kad mi na polazak
Zvono zakucalo.

Kao slutnje težke
Dušu joj sletile,
U bisernih suzah
Niz obraz se slile.

Digitized by Google

7.

Neidi, sinko dragi,
Neidi od svog doma,
Razcvilit će srce
Tudjinka ti moma.

Razcvilit će srce,
Pa ćeš jadan biti,
Daleko od doma
Tko će te liečiti?

8.

Neće biti majke,
Da ti rane vije,
Da ih vrućom suzom
Materinskom mije.

Neće biti druga,
Da ti stisne ruku,
Prijateljskim zborom,
Da ti manji muku.

Digitized by Google

9.

Djevojko, djevojko,
Mudra gatalice,
Gataj, hoću l' ikad
Poljubit ti lice.

Gataj, hoće l' srce
Od boli mi pući,
Ako riečca: nikad
S ustah ti zazvući.

10.

Puči će u grudih
Mlado srce bjedno,
Što na svietu samo
Poželilo jedno!

Poželilo tebe,
Uz tebe prianja,
Rad se je dodvorit
Tvoga milovanja.

Digitized by Google

11.

Oči, žarke oči,
Alemi vi skupi,
Iz vas gorka bieda
Na mene nahrupi.

Oči, žarke oči,
Strielje ubojite,
Niste l' jošte krvi
Vruće moje site?

12.

Oči, žarke oči,
Ogledala jasna,
U vas dugo gledat
Sreća je opasna.

U vam, oči žarke,
Hude reže zmije,
Prem se umiljuju,
Vjerovat im nije.

Digitized by Google

13.

Oči, krasne oči —
Zjenica vam hitra
U zjenici bistroj,
Moja slika titra,

Na to sam se ljuto
Momak prevario,
Kad sam i u srcu
Sliku potražio!

14.

Oči, žarke oči,
Knjige nečitane,
U vas li su kletve
Silne zapisane.

Zapisane kletve
I uroci hudi,
Što mi razcviliše
Mlade moje grudi.

Digitized by Google

15.

Oči, žarke oči,
Namignuše klete,
Zašto obećate,
Što držat nećete?

Men' ste obećale
Sve nebeske raje,
A daste mi samo
Pelin-gorke vaje.

16.

Oči, žarke oči,
Nesrećo vi moja,
Zašt mi još nedate
Sladjanog pokoja?

Što mi nepustite,
Da bježim daleko,
Nebil', Bog do, sili
Vašoj kud uteko?

Digitized by Google

17.

Njedra, biela njedra,
Željo moja pusta,
Kolko put vas moja
Poljubila usta!

Od cjelovâ kamen
Razpo bi se kruti,
A vi ostadoste
Krvnici mi ljuti.

18.

Njedra, divna njedra,
Labudi vi bieli,
Na vam bi prosnivo
Rado život cieli.

Snivao bi rado,
Da sam našo sreću,
Od koje se nigda
Otriežniti neću.

Digitized by Google

19.

Njedra, biela njedra.
Oj tako vam sreće,
Kažite mi pravo,
Što u vas trépeće?

Da je srce živo,
Vjerovat se neda,
Jer bi ga ganula
Težka moja bjeda.

20.

Njedra — biela njedra,
Sanjke čudnovite,
Što s' milovat sada
Meni nepustite?

Što je njegda, njedra,
Dopušteno bilo,
Zašto da se danas
Griehom pretvorilo?

Digitized by Google

21.

Ustne — medne ustne,
Rumene ružice,
Sladke li ste, ustne,
Nektarne kupice.

Dok sam godjer mogo',
Med sam iz vas pio,
Dok se samim medom
Nisam opojio!

22.

Ustne; medne ustne,
Zalud s' odmičete,
Pred poljubcem mojim
Uteć nemožete.

Zašto s' ustne niste
Odmicale tada,
Kad vas prviputa
Poljubac moj svlada?

Digitized by Google

24.

Ustne — medne ustne,
Što vas ljubim više,
Tim mi srce težje
U grudih odiše.

Čim vas više piju
Od srca cjelovi,
Tim se više množe,
Težke moje boli!

25.

Ruke — biele ruke,
Ded me ogrlite,
Ded me, biele ruke,
K sebi privucite!

U vas mi je sreća,
U vas mi je tuga,
U vas mi milînje,
I kleta poruga!

Digitized by Google

26.

Ruke — biele ruke,
Gladite mi čelo,
Sumorno mi jako,
Jako neveselo.

Buče mi po glavi
Misli zlokobnice,
Raztjerat ih možte,
Biele vi ručice!

27.

Ruke — biele ruke,
Grobovi vi tmasti,
U vas sam pokopo
Mog života slasti.

Vi ste sahranile
Razum, mir i sreću
Iz vas uskrsnuti!
Nikad više neću.

Digitized by Google

28.

Ruke biele ruke,
Nestišćite tako,
Popucat će srce
U grudih mi lako.

Što vam je do toga. —
Makar popucalo, —
Ljubav i onako
Zalud je iskalo!

29.

Ruke — biele ruke,
Što ste mahat stale,
Da vas ljubit nesmem,
Niste l' puste znale?

Niste l' puste znale,
Da nas dieli more,
Svietskih odnošajâ
Nepremašne gore?

Digitized by Google

30.

Noći, crna noći,
Moja drugarice,
Jesi l' pobrojila
Gorke sve suzice?

Gorke one suze,
Što su prokapale,
Što no ni trenutka
Spavat mi nedale?

31.

Noći — crna noći,
Posestrimo mila,
Hvala, što s' u crno
Sviet mi zaodila

Ja te jako volim,
Jer si grozna, gluha,
Jer mi omilila
Tvoja crna ruha.

Digitized by Google

32.

Noći — tavna noći,
Tebi sam kazivo
Tajne, što pred svietom
Pomjnivo sam skrivo.

Ti znaš, tavna noći,
Koji su mi jadi,
Što iz mene biednog
Djevojka uradi.

33.

Noći — crna noći,
Liepo l' me miluješ,
Što ti pripovjedam
Nikom nekazuješ.

Što ćeš' crna noći,
Na dar da ti dadem,
Kad na cielom svietu
Ništa neimadem.

Digitized by Google

34.

Noći — crna noći,
Vjerna si mi druga,
Stobom me sdružila
Težka moja tuga.

Pa se zavjerismo,
Da se milujemo,
Da ko brat i seja
Skupa tugujemo.

35.

Suzice—suzice.
Vi biserne kapi,
Svami mlad mi život
Skoro sav izhlapi.

Oj suzice lude
Prestanite teći,
Neće ništa ostat
Budućoj nesreći.

Digitized by Google

36.

Suzice—suzice,
Vi žalosti znaci,
Kad će izćeznuti
Vaših kapljâ traci.

Njekad ste od milja,
Suze, teći znale,
Kad ste na njedarca
Dragina padale.

37.

Suzice—suzice,
Ta mi gorke niste
Vi me bolnog momka
Milo okriepiste.

Vas da nisam imo,
Čim bi prao rane,
Da mi malo bola
Žestoka odlahne?

Digitized by Google

38.

Pjesmice — pjesmice,
Žalostive ricči,
Kada ćete moći
Boli sve izreči?

Kad će se izerpit
Vajâ mojih vrelo,
Kad će prestat kucat
Srce neveselo?

39.

Pjesmice — pjesmice
Jedom odišete,
Kad je gorko vrelo
Odkle izvirete.

Gorko srce mlado,
Gdje ste poniknule,
Gorke ustne one,
Što vas izreknule.

Digitized by Google

40.

Pjesmice — pjesmice.
Tužne, žalovite,
Bolih što vam rekoh
Nikom neodkrite.

Jer bi se smijala
Djevojačka usta,
Pa bi s' umnožala
Bola moja pusta.

Digitized by Google

NOVE PJESMICE.

Nec surgente vespero decedunt amores, nec rapidum fugiente solem.

Horat.

Digitized by Google

Digitized by Google

I

Djevojkam.

Djevojke, djevojke,
Čudno li ste jako!
Sitne pjesme slušat
To vam posve lako!

Sladjane su gladke,
Slavu vašu zbore
I licu i čaru
Djevojačkom ore.

Al nijedna od vas
Neće da upita,
Kakova bi dala
Pjevcu svomu mita?

Digitized by Google

Još nijedna cvieća
Ubrala mi nije,
Da mi ga u vencu
Oko glave svije.

Još nijedna nehtje
Jabuke da baci,
Kada pjesnik mladi
U kolo koraci.

Zar nijedna od vas
Nije milostiva,
Da mi vida rane,
Koje pjesma skriva.

Da mi rekne: „Momče,
Netuguj mi sada,
Sve ću tvoje boli
Izliečiti mlada!“

Digitized by Google

II.

Misli.

Čudne mi misli
Lebde pred okom,
Prše po nebu
Puste širokom.

Prše po zviezda
Blistavom roju,
Rada su naći
Zviezdicu moju.

Viju mi slike
Mjesečnih trakâ,
Pa mi u sjaju
Svietle iz mraka.

Digitized by Google

Viju u vienac
Razliko cvieće,
Koje mi dišat
Prestati neće.

Pa mi miloduh
Opio dušu,
Razbistro težku
Na srcu tmušu.

Krvlju mi misli
Počele teći,
Al jao nikom,
Nesmem ih reći!

Digitized by Google

III.

Vilinska ladja.

Morem plovi ladja
Čudnovata struka,
Kó čovječja da ju
Nij gradila ruka.

Na jamboru tankom
Stieg se bieli niše,
A na stiegu čudno
Zlatno slovo piše.

Na ladji su kolo
Uhvatile vile,
Lica su si pomno
Koprenami skrile.

Digitized by Google

Glave su si cviećem
Ovjenčale s gore,
A vilinske pjesme
Po moru se ore.

Ore pjesme bajne,
Na daleko zvuče,
Čovjek kad ih sluša,
Silno ga tam vuče.

I do mene bajni
Doprli su glasi,
Pa se hrvat stadoh
Morskimi talasi.

Borim se hrvam,
Rad sam tamo doći,
Pa nepustim broda
Vilovnoga s' očih.

Digitized by Google

Uzalud mi muka,
Izmače mi šajka,
A ja pomislio,
Da je bila bajka!

IV.

U zoru.

Da mi je ranom
Poranit zorom,
Da mi je mlada
Pojašit gorom.

Kad se iz sanka
Narav tek budi,
Kad još u miru
Spavaju ljudi.

Digitized by Google

Tamo u mojoj
Zelenoj gori,
Dižu se k nebu
Visoki bori.

Pod njimi ćimen
Cviećem se resi,
Na njem se rosa
Juternja kriesi.

Da mi je od njeg
Ubrati nješta,
Vienac da splete
Ruka mi vješta.

Da mi je odtud
Pojašit skokom,
Stići na briegu
Gradić visokom.

Digitized by Google

Tamo da vièncem
Okitim vrata,
Prem mi nedadu
Do mojeg zlata.

Neka se zlato
Sjeti na mene,
Kad se iz sanka
Sladjanog prene.

V.

Svojim žicam.

Žice, puste žice,
Dangubice moja
Manite pjesamâ
Tudjega se kroja!

Digitized by Google

Nema l' u Hrvata
Dosta liepih snašâ,
Nisu li na glasu
Ruja vina naša?

Nisu li nam predji
Sileni junaci,
Neviju l' se zrakom
Svileni barjaci?

Nije li nam zemlja
Ubâva i dična,
Nije l' od vjekova
Pjesmici već vična.

Što ćete tamarat,
Tudje slavit blago,
Nije l' u Hrvatskoj
Sladjano vam drago?

Digitized by Google

Zdravo da si stara
Hrvatska mi majko,
U tebi mi draga,
Bratac i babajko.

VI.

Suzice.

Tecite — tecite
Suzice s oka,
Tecite — tecite
Bol je duboka.

Vjekom da tečete
Sahnuti neće,
Vrelo gdje izviru
Boli sve veće.

Digitized by Google

Kad bi usahnulo
Vrelo to vruće,
Nebi oćutio
Srce da tuče.

Tecite — tecite
Godinu mnogu,
S vami da oprati
Griehe si mogu.

Zašto se dizalo
Oko do neba,
Zašto je gledalo
Što nije treba?

Digitized by Google

VII.

Pčela.

Pčelice — pčelice.
Al si hitra jako,
Stani der mi malo,
Nežuri se tako.

Rad bi dobar savjet,
Da ti pjesnik dade.
On je svašta kušo,
On ti svašta znade!

Kad si kupiš meda,
Dobro da mi paziš,
Da na tajan otrov
Gdjegodj nenagaziš.

Digitized by Google

Pazi mi se ružâ,
Liepe li su boje,
Ali kadšto otrov
U vjenčiću goje.

I ja sam ti njegda
S ružah meda brao,
Ali sam se ljuto,
Vjeruj, pokajao.

Bolje drž' se, pčelo,
Nizka cvieća sitna,
I nebudi nikad —
Nikad tako hitna.

Digitized by Google

VIII.

Ružica.

Momče sa ružom
Rudom se kara,
Nagorje kletve
Na nju obara:

„Ružice ruda,
Necvala više.
Nepala na te
Kapljica kiše!“

Nedao Bog ti
Mirisa blaga,
Nedo u cvietu
Medu ni traga.

Digitized by Google

Nedo ti, da si
Liepa rumena,
Nedo ti, da si
Lišćem zelena.

Nedo ti trna
Njim da se braniš
Ručicu nježnu
Zlobno da raniš.

Moju si dragu
Ránila kruto;
Potekla krvca,
Boli ju ljuto.

A sada krivnja
Spala sva na me,
Jer te je htjela
Ubrati za me.

Digitized by Google

IX.

Gizdavoj dejvojci.

Gizdava djevojko,
Dičit bi se rada,
Zato i nemariš
Za pjesnika mlada.

Misliš, on ti jadan
Nemož' ništa dati,
Čim bi pred svjetinom
Tašta mogla sjati.

Reci, pa ću mjesec
Sa neba ti skinut',
Oko tvoga čela
Kano krunu svinut.

Digitized by Google

A na grudi tvoje
Liep ću vienac stavit,
Od zviezdicâ zlatih
Pomno ću ga savit

A u ruke žezlo,
Kitu divna cvieta,
Pa ćeš kraljevati
Kraljica sveg svieta!

Prostrano ti carstvo
Mlado srce moje,
Tamo sjajno podić
Priestolje ću tvoje.

Tamo ti ga nitko
Urušiti neće,
Tamo vječno vrelo
Tvoje slave teče.

Digitized by Google

X.

Sjeta.

Cvatu u busu
Ljubice plave,
Ruže u vrtu
Rumene mave.

Zima će sniegom
Pasti po cvieću,
Strah me, da više
Vidjet ga neću!

Milom u gaju
Ptičice poje,
Pjesmicom gâle
Srdašce moje.

Digitized by Google

Zima će banut,
Težki su puti,
Strah me, da više
Neću ih čuti!

Srce mi mlado
Skače u grudih,
Mio mi sviet je,
Mili mi ljudi.

Zima će kucaj
Oledit vrući,
Strah me, da više
Neće mi tući.

Digitized by Google

XI.

U gori.

U zelenoj gori
Tamo ću da bivam,
Tamo da si dragu
U sav glas dozivam.

Dodji draga, dodji,
Ovdje ti je krasno,
Proljetno sunašce
Granulo je jasno.

Šumica se svježa
Listom razlistala,
A poljana cvietna
Cvictom razcvietala.

Digitized by Google

Pod hrastom ću starim,
Kolibu da gradim,
Oko nje ću cvieća
Šarog da zasadim.

Gjurdjic i karanfil
I ljubice plave,
Lale i zumbuli
Iz travice mave.

A u lišću hrašća
Vjetrić tih lavori,
Čudnovatu bajku
O ljubavi zbori.

Pa ćemo se ljubit
Usried toga raja —
Našoj sreći nigda
Neće biti kraja.

Digitized by Google

XII.

U šumi.

U šumi kad sam
Gustom u hladu,
Čudne me misli,
Zanesti znadu.

Cvieće se tihim
Vjetrićem ziba,
Jedno se k drugom
Nježno nagiba.

Tajne si sladke
Šapće u uho,
Ljubovne suze
Kvase mu ruho.

Digitized by Google

Grli se, ljubi
Danju i noći,
Miloduh sladak
Zrakom se toči.

Ljubi se, grli
Negubi dane, —
Zimsko će jutro
Skoro da svane.

XIII.

Stidna draga.

Na obali morskoj
Rumen ruža cvati,
Rada su ju mnogi
Stidnu milovati.

Digitized by Google

Talasi joj morski
Sitan koren miju,
Galebi i laste
Oko nje se viju.

Vjetrići sa mora
Popiruju rani,
Tetoše i snube,
Ljubit im se brani.

Sunce sa nebesâ
Nad nju se nagiba,
Ruža se od stida
Amo tamo žiba.

Neće da priljubi
Od njih nijednoga,
Ruža na daleko
Ima dragog svoga!

Digitized by Google

Dragi joj je leptir,
Livadom se klati,
Ruža ga izgleda,
Dok se pnsti vrati.

XIV.

Ljubav.

Kažu, da ljubav
Bolest je prieka,
Za koju težko
Naći je lieka.

Kažu, da od nje
Gine ti duša,
Kao kad cvietak
Opali suša.

Digitized by Google

Kažu, da mori,
Život da toči,
Napokon mrtvu
Sklopi ti oči.

A ja već evo
Godinu mnogu,
Prebolit boli
Moje nemogu.

Borim se težko
Životom, smrti:
Nit mi je živjet,
Nit mi umrti.

Rieši mi, draga,
Tajnu tu kletu:
Zašto mi mrtvu
Živjet na svietu?

Digitized by Google

XV.

Pjesma.

Djevojko, djevojko,
Milovana dušo,
Željan sam ti pjesme,
Rad bi tebe slušo!

Djevojko, djevojko,
Zapjevaj mi jednu,
Napoji mi dušu
Tvoje pjesme žednu.

Zapjevaj mi pjesmu,
Da se grudi šire,
Da mi se u grudih
Težke bure smire.

Digitized by Google

Moje su ti grudi
Uzburkano more,
Gdje se vjekom vali
Sa sjeverom bore.

Udri, dušo draga,
Udri žice zlate,
A sladjane rieči
Nek ti pjesmu prate.

Drugiput ću opet
Zamjenu ti dati,
Mlado ću ti lice
Pjesnik opjevati!

Digitized by Google

XVI.

Propale nade.

Dvoje se ljubilo,
Ljubilo jako,
Mislilo na uvjek
Biti će tako!

Vjeru si zadalo
Zajedno mrieti,
Ako im ljubavi
Zlokob zaprieti.

Prošla je godina,
Prošle su dvije,
Momče za srećicom
Svietom se bije.

Digitized by Google

A kad se vratilo
Momče iz svieta,
Nenašlo sladjana
Svojega cvieta.

Tudjin je ubrao
Cvietak u rosi,
Pa ga na srdašcu
Svojemu nosi.

Momče procvililo,
Luta po svietu,
Sanja o nesrietnom
Svojemu cvietu.

Digitized by Google

XVII.

Jesen

U mom vrtu malu
Bus se ruže širi,
Jesenski mu vjetrić
Kroz grančice piri.

Laste se na polaz
Po krovovih roje
Oprostnu nam pjesmu
Žalovitu poje.

Pjesmu žalovitu:
Da im valja poći,
A možebit nikad —
Nikad već nedoći.

Digitized by Google

Stabalca su gola,
Lišća im već nije,
Lišće amo tamo
Vjetar zrakom vije.

Samo na mom busu
Jedna ruža cvati,
A i nju će skoro
Vjetar razkidati.

Onda neću imat,
Čim ću oka pâsti;
Onda za me tužnog
Ništa neće cvasti.

Digitized by Google

XVIII.

Kitica.

Kitice — kitice,
Rumena i šara,
Iz tebe mi moja
Draga progovara.

Kao u zrcalo
Kad pogledim gladko,
U teb', kito, vidim
Njeno biće sladko.

U ružici rudoj
Vidim njeno lice,
A ustnice njene
Dvije jagodice.

Digitized by Google

Jagodice medne,
Štono zobat mame,
Svojim miloduhom
Stvorene su za me.

U liljanu bielom
Vidim njedra njena.
A iskrice dva su
Oka zatravljena.

Kitice — kitice,
Skupo moje blago,
U teb' uvjek gledat
Mogu svoje drago!

Digitized by Google

XIX.

Spomenci.

Zatekla me večer
U šumici mlada,
Daleko od moga
Očinskoga grada.

Na zapada sunce
Silazi u more,
A traci mu vele
Pozlaćuju gore.

Po duši mi misli
Svakojake prše,
Rad su težke sjete
Da okove skrše.

Digitized by Google

Zanesle me puste
U djetinstva dane,
Dane one sretne
Često spominjane.

Zanesle u gradić,
U njem kuća mala,
Gdje je prije ljetah
Koljevka mi stala.

U zakutku majka
Sjedi moja stara,
Molitvu joj ustna
Svetu progovara.

Moli se za sinka,
Sreća da ga prati,
Da se zdrav i vesel
U krilo joj vrati.

Digitized by Google

Moli, majko draga,
Molitve mi treba,
Jer pod menom zemlja
Pusta se koleba.

XX.

Potočić.

Potočić se spušto
Niz brežuljak mali,
Pjesmicu mu tihu
Romonili vali.

Romonili pjesmu
Tajnu punu čara,
Tko ju umjet znade,
Nebo mu se stvara.

Digitized by Google

Uz potočić vrbe
Ponikle su vite,
Lepirice plave
Medj lišćem su skrite.

Grančice se tresu,
Nad potok se viju,
I vodicom bistrom
Lišće svoje miju.

Nad potokom gospe
Leputaju šare,
Nit za drugo išto,
No pa igru mare.

Čudno vode kolo,
Lietom se nadlieću,
Počivaju tada
Umorne na cvieću.

Digitized by Google

U travici cvieće
Umorne ih prsma,
Od milinja sladka
Sa glavicom klima.

Pa si tajne sladke
Šapuću i zbore,
Jezikom kim ljudi
Svietski negovore.

Digitized by Google

Borba.

Ustajte na boj zlokobne misli,
Ja vas pozivam!
Ustajte na boj pakostni vi vrazi,
Štono crnim nalipovim sokom
Dušu mi trujete bolnu.
Mnijete li, pusti, borbe da se bojim,
Slabašan jerbo sam čovjek,
A vi silni bogovi moćni
Pobjedi vikli.
Ustajte dakle, na borbu vas zovem,
Na groznu krvavu borbu!
Moj će bit mejdan —
Neborim se jadan za zemlju i kraljevsku krunu,
Borim se za časak pokoja sladkog,
Koji mi manjka.

Digitized by Google

Sad mi se roji na tisuće mislih,
U duši mojoj čudnovatim redom
Mienjaju se slike!

Sada su blage i nježne kao tihani šapat,
Kada u lišću vjetrići romone,
Te pire kroz tihu zelenu dolinu,
Srebrolik gdjeno se potočić talasa,
A cvieće iz tisuću mirisnih listkah
Hlapi miloduh.

Tamne su sad i sjetne, ko magla na moru,
Koja u čudnih licih se gomila,
Ko orjaške slike iz bajke,
Giganti zmijonozi i Titani veli,
Plaha što plaše brodara.

Sada su crne i grozne, silne i užasne,
Kao burovita noć, u kojoj mjeseca nema,

Digitized by Google

Nit se na nebu kriesi zviezdica jato,
Neg zaludu tumara sumorna putnika oko
Mrkom po svodu nebeskom,
Munja kog sječe;
A iz daleka se ori tutanj silena groma,
Dolazi bliže i bliže.

Tad oćuti duša sve slasti i vaje života,
Čovječjeg kratkog života:
Uzdrhta mi nježno u milju i slasti se topeć,
A zvuci, sladjani zvuci ko pjevanje rajsko
Ore se u njoj.

Sada se bolna gorko razplakala,
Odrićuć se nade budućnosti boljoj
Samo se sjeća prošlosti svoje,

Digitized by Google

A bola, teška čemerna bola
Kaplje u suzah.

Na posliedku bura zauji silna i grozna,
Kao kad sjever silenim dahom
Trese sa gorom i najačje hrašće
Korenom čupa.
Svaka mi kapljica krvi vrije i kipi,
Valja se burno kao žeravica živa
Drhćućem po tielu;
Srdce se steže, pa sa herkuličnom
snagom
Radi da slomi željezne okove,
Koji ga speli;
Uzrujani uzdrhtali živci, a kletva
S ustnicah teče.

Kao što zgažena guja u cvietnatoj
travi
Sikće i u smrtnoj borbi se lomi,

Digitized by Google

S otrovnim zubom tražeć da dohvati
onog.
Što ju ranio jadnu:
Tako i čovjek ludom zaslijepljen
varkom
Bjesni i pjeni i kuca gigantičkom
pjesti
Na vrata nebeska
I radi da nadje tamne sudbine
knjige,
Da zlotvornom rukom iztrgne listak,
Na kom su Parce plamenim slovom
Zapisale život mu tamni.

Jao kukavan rod smo mi ćutljivi
ljudi,
Gorka nam bola baština od vieka,
A varava sudbine pakost
Smieši se zlobno,
Pa nam samo u šarih slikah i
sanjkah

Digitized by Google

Pokazuje srieću i milje, postići koje
Kadri nikada nismo.

Igra se s nami, igra s našimi čustvi,
Bolju i suzami, vajem i čemerom
gorkim
Kao objestno djete igračkom svojom,
Koju u šali krti i lomi —
Dokle god u srdcu, u najdubljoj
dubini grudih
Jedna još misao kljje.

Gonimo željni varavu Fatu Morganu,
Pružamo ruke snebivajuć od milja
I pustih željah —
Nada nam laska, snijemo najliepše
sanjke,
Srce nam mlado puno, da se prelieva,
A ipak gonimo zalud.

Digitized by Google

Bajka je sriećа, bajka idilični sanci,
Mlado što varaju srce —
Bajka liepša no koja stara je priča,
Zviezda da nade titra na svodu
nebeskom
Sve kad se mrači!

Manite sada misli, čudnovite misli
Manite mene,
Oružano mi srce trostrukim mjedom,
Pa se prkosno hvasta u odori tudjoj
Razbora ljudskog —
Nesnivam više — zvuci su protekli
silni,
Što no u srcu orili prije,
A i jeke nestati će skoro,
Pa budan i silan ništa nezazirem
više!

Težka je svrščna borba,

Umoren od nje željan sam pokoja
sladkog;
Njeg mi neruši nitko,
Da mi u zdvojnoj iznovce borbi
Neuzmre duša.

24. V. 1929

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

U ZAGREBU.

TISKOM LAV. HARTMÁNA I DRUŽBE.

1 8 7 1.

Digitized by Google